

SPECIAL FORCES TRAINING & CONSULTING GROUP doo, Нови Сад, Лазе Нанчића 15, 21000 Нови Сад, Србија, ПИБ: 109712756, Матични број: 21229105, текући рачун: 160-457927-09; [tel: 38163542444](tel:38163542444)
e-mail: sftg.courses@gmail.com; www.specialforcestraininggroup.com,

П Р И Р У Ч Н И К

ПРОГРАМА ОБУКЕ И ПОЛАГАЊА ИСПИТА ЗА РУКОВАЊЕ ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ

Нови Сад, децембар 2016. године

ЗАКОНА О ОРУЖЈУ И МУНИЦИЈИ (Извод)

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) оружје јесте ручно преносива направа израђена или прилагођена да под притиском ваздуха, барутних и других гасова или другог потисног средства може избацити зрно, куглу, сачму или неки други пројектил, односно распршити гас или течност као и друга направа која је намењена за самоодбрану или напад, лов или спорт, с тим што се, у смислу овог закона, оружјем не сматрају уређаји за хумано лишавање живота животиња, алати и имитације оружја које не користе муницију са барутним пуњењем;
- 2) ватрено оружје јесте оно оружје које, под притиском барутних гасова, из цеви избацује пројектил. С тим у вези, врсте ватреног оружја су – митраљез, пушкомитраљез, аутоматска пушка, аутомат, пиштољ, револвер, пушка са олученим цевима (једнометна, репетирајућа, полуаутоматска), пушка са глатким цевима (једнометна и двометна, репетирајућа, полуаутоматска), комбинована пушка (са олученим и неолученим цевима), пушке, пиштољи и револвери са ивичним паљењем (малокалибарско оружје);
- 3) кратко ватрено оружје јесте оно оружје чија дужина цеви не прелази 30 см, односно чија укупна дужина не прелази 60 см;
- 4) дуго ватрено оружје јесте оно оружје чија дужина цеви прелази 30 см, односно чија укупна дужина прелази 60 см;
- 5) аутоматско ватрено оружје јесте оно оружје које се после испаленог метка аутоматски пуни и које може једним притиском обарача испалити најмање два и више метака један за другим, без поновног ручног пуњења оружја;
- 6) полуаутоматско ватрено оружје јесте оно оружје које се после сваког испаленог метка аутоматски пуни и које једним притиском обарача не може испалити више метака;
- 7) репетирајуће ватрено оружје јесте оно оружје код којег се послеиспаљења следећи метак из магацина или оквира ручно уводи у положај заиспаљење;
- 8) једнометно и двометно ватрено оружје јесте оно оружје које нема магацин ни оквир за муницију;
- 9) ваздушно оружје јесте оно оружје које под притиском сабијеног ваздуха или другог гаса избацује пројектил из цеви;
- 10) оружје са тетивом или опругом (самострел, лук, праћка, подводна пушка) јесте направа која потиском тетиве или опруге избацује стреле или друге пројектиле;
- 11) конвертибилно оружје јесте оно оружје које изгледом подсећа на ватрено оружје и које се с обзиром на конструкцију и материјал од кога је направљено може преправити тако да испалује бојеву муницију, а, с тим у вези,

конвертибилним оружјем, у смислу овог закона, сматрају се гасно, стартно и сигнално оружје;

12) уређаји за изазивање електрошокова (електрошокери или парализатори) јесу ручне направе које помоћу високог електричног напона привремено онеспособљавају људе и животиње;

13) гасни спрејеви јесу направе намењене цивилном тржишту, које садрже и приликом употребе распршују надражујућа хемијска једињења (CS, CN, OC) у концентрацијама дозвољеним по прихваћеним међународним стандардима;

14) хладно оружје јесте боксер, бодеш, кама, сабља, бајонет и други предмети којима је основна намена напад;

15) оружје за личну безбедност јесу, од ватреног оружја, пиштољи и револвери, као и гасни спрејеви и уређаји за изазивање електрошокова;

16) ловачко оружје јесте дуго ватрено оружје и оружје са тетивом или опругом, којима је дозвољен лов;

17) спортско оружје јесте ватрено, ваздушно, хладно и оружје са тетивом или опругом које се користи у стрељачком и другим спортовима и борилачким вештинама;

18) онеспособљено оружје јесте ватрено оружје чији су сви основни делови трајно преправљени тако да се из њега не може испалити бојеви метак;

19) основни делови за оружје јесу:

- рам, навлака и цев пиштоља,
- рам, добош и цев револвера,
- сандук, затварач, цев и глава пушке,
- телескопски – оптички нишан са светлосним снопом или са уређајем за електронско појачавање светлости, инфрацрвеним или термовизијским уређајем;

20) додатни основни делови вишекалибарског оружја који се у оригиналном паковању испоручују заједно са оружјем, сматрају се јединственом целином са оружјем;

21) муниција су меци за ватрено оружје са олученим и глатким цевима;

22) поправљање оружја јесте отклањање кварова на оружју и замена или уградња основних делова оружја;

23) преправљање оружја јесте прилагођавање оружја другој муницији и други захвати на оружју којима се утиче на његово функционисање и трајно или привремено мењају оригиналне техничке карактеристике и конструкцијска решења произвођача;

24) промет оружја јесте набављање оружја ради даље продаје, као и продаја оружја;

25) старо оружје јесте оружје које има историјску вредност или које је произведено пре 1900. године;

26) минско-експлозивна средства јесу све врсте бомби, мина, граната и других направа опремљених са експлозивном или адекватном неексплозивном материјом или детонатором код којих под спољашним или унутрашњим деловањем (тежина, удар, потез, електрична енергија, хемијска, нуклеарна реакција и сл.) долази до наглог ослобађања енергије и њиховог распрскавања;

27) имитације оружја јесу предмети који су спољашњим изгледом слични или једнаки оружју, али их није могуће употребити или преправити у ватрено оружје;

28) овлашћени сервисер јесте правно лице или предузетник коме је решењем надлежног органа одобрено бављење поправљањем и преправљањем оружја;

29) овлашћени продавац јесте правно лице или предузетник коме је решењем надлежног органа одобрено бављење прометом оружја, основним деловима за оружје и муницијом;

30) регистровано оружје јесте оружје за које је издата исправа од стране надлежног органа;

31) легализација оружја и муниције јесте поступак регистрације или предаје нерегистрованог оружја, односно муниције које је лице држало без одобрења надлежног органа у коме није потребно доказивати порекло оружја и муниције, а власници који региструју или предају оружје и муницију за време трајања легализације не могу бити прекршајно нити кривично гоњени за нелегално набављање, држање и ношење оружја и муниције;

32) оружни лист јесте исправа на основу које се држи, односно држи и носи оружје, у складу са овим законом, и која садржи податке о оружју, основним деловима за оружје и власнику оружја;

33) дозвола за ношење оружја јесте исправа која садржи податке о физичком лицу и која му даје право да носи пиштољ односно револвер регистрован као оружје за личну безбедност из категорије Б;

34) правна лица и предузетници у смислу овог закона јесу правна лица, предузетници, организације, установе, заводи и државни органи;

35) представник правног лица јесте физичко лице које је са њим у уговорном односу и које испуњава услове прописане овим законом;

36) гасно, стартно и сигнално оружје јесу пиштољ, револвер и пушка, који под притиском барутних гасова распршују нешкодљиве, надражујуће материје са краткотрајним дејством и испаљују пуњење намењено искључиво изазивању гласног пуцња или испаљивању светлеће сигналне ракете;

37) посредник у промету оружјем и муницијом – брокер, у смислу овог закона, јесте правно лице или предузетник који се, на основу решења министарства надлежног за унутрашње послове (у даљем тексту: Министарство), бави преговарањем, уговарањем и посредовањем у уговарању послова у вези са куповином или продајом оружја и муниције, а који се не бави прометом оружја;

38) власници оружја у смислу овог закона јесу физичка лица, правна лица и предузетници.

У овом су закону одређене именице наведене у мушком роду, а користе се као неутралне за мушки и женски род.

Категорије оружја Члан 4.

Оружје се дели у четири категорије:

- 1) категорија А** – минско-експлозивна средства, аутоматско кратко и дуго ватрено оружје, оружје скривено у другим предметима и ватрено оружје са пригушивачем пуцња;
- 2) категорија Б** – свако ватрено оружје (кратко, дуго, полуаутоматско, репетирајуће, једнометно, двоветно, са олученим и глатким цевима), осим оног из категорије А и Ц и конвертибилно оружје;
- 3) категорија Ц** – онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним паљењем, ваздушно оружје чија кинетичка енергија је 10,5 J или већа или чија је брзина пројектила 200 m/s или већа и калибра већег од 4,5 mm и оружје с тетивом или опругом чија је сила затезања тетиве већа од 450 N, односно чија је натезна тежина већа од 101 libri;
- 4) категорија Д** – хладно оружје, гасни спрејеви, уређаји за изазивање електрошокова, ваздушно оружје чија кинетичка енергија је мања од 10,5 J или је брзина пројектила мања од 200 m/s и калибра 4,5 mm или мањег, као и оружје са тетивом или опругом чија је сила затезања тетиве до 450 N, односно чија је натезна тежина до 101 libre.

Дозвољеност и забрана набављања, држања и ношења оружја Члан 5.

- Оружје из категорије А не могу набављати, држати и носити физичка лица, правна лица и предузетници, осим у случајевима предвиђеним овим и другим законом.
- Оружје из категорије Б може се набављати, држати и носити – на основу исправе надлежног органа.
- Оружје из категорије Ц може се слободно набављати у случајевима предвиђеним овим законом, а држати уз пријаву надлежном органу.
- Оружје из категорије Д може се набављати и држати без исправе и пријаве надлежном органу, у складу са овим законом.

Забрана промета, набављања и држања одређене додатне опреме и одређених врста муниције Члан 6.

Забрањено је стављати у промет, набављати, држати и носити пригушивач пуцња.

Забрањено је стављати у промет, набављати, држати и носити муницију са панцирним, запаљивим, експлозивним зрном са примесама или оплатама од радиоактивних, отровних и штетних материја, као и зрна за такву муницију и муницију за пиштоље и револвере са зрном које има експлозивно дејство (дум-дум муниција) и зрна за ту муницију.

Надлежни орган

Члан 7.

Надлежни орган, у смислу овог закона, јесте територијално надлежна организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове, према пребивалишту, односно према седишту подносиоца захтева (у даљем тексту: надлежни орган).

Двостепеност у одлучивању и примена одредби закона који регулише управни поступак

Члан 8.

На првостепена решења која доноси надлежни орган на основу овог закона може се у року од 15 дана од дана уручења решења изјавити жалба министру надлежном за унутрашње послове (у даљем тексту: министар).

Жалба не одлаже извршење решења.

На питања која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Надзор

Члан 9.

Надзор над применом овог закона врши Министарство. Приликом вршења надзора службена лица Министарства овлашћена су да прегледају опште акте и пословне књиге, евиденције, просторије у којима се чува оружје, као и само оружје, траже обавештења, налажу мере у циљу примене прописа, воде управни поступак, подnose прекршајне и кривичне пријаве и предузимају све радње проистекле из ових поступака, у складу са законом.

Исправе

Члан 10.

Исправе у смислу овог закону јесу:

- 1) Одобрење за набављање оружја за физичка лица;
- 2) Одобрење за набављање оружја за правна лица и предузетнике;
- 3) Одобрење за набављање оружја ради даље продаје;
- 4) Оружни лист (за држање оружја за личну безбедност, за држање конвертибилног оружја, за држање и ношење оружја, за правна лица и предузетнике);
- 5) Потврда о пријави држања оружја из категорије Ц;
- 6) Одобрење за распоређивање запослених лица;
- 7) Дозвола за ношење оружја;
- 8) Одобрење за набављање и изношење оружја и муниције из Републике Србије;
- 9) Одобрење за изношење оружја и муниције из Републике Србије;
- 10) Одобрење за набављање основних делова за оружје;
- 11) Одобрење за уношење оружја и муниције у Републику Србију;
- 12) Колекционарска дозвола.

За издавање исправа из става 1. овог члана, како и за обрасце, друге списе и радње органа државне управе у поступцима по овом закону наплаћује се такса у смислу прописа којима је уређен буџетски систем.

НАБАВЉАЊЕ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ОРУЖЈА

Услови за физичка лица за набављање и држање оружја из категорије Б Члан 11.

Оружје из категорије Б могу набављати и држати физичка лица која:

- 1) су пунолетна;
- 2) су држављани Републике Србије или стално настањени странци;
- 3) су здравствено способна за држање и ношење оружја;
- 4) нису правоснажно осуђивана на казну затвора за кривична дела: против живота и тела, против слобода и права човека и грађанина, против полне слободе, против брака и породице, против имовине, против здравља људи, против опште сигурности људи и имовине, против уставног уређења и безбедности Републике Србије, против државних органа, против јавног реда и мира, против човечности и других добара заштићених међународним правом или се против њих води поступак за наведена кривична дела;
- 5) нису правоснажно кажњавана у последње четири године за прекршаје из области јавног реда и мира за које је прописана казна затвора и за прекршаје из овог закона;
- 6) на основу безбедносно-оперативне провере у месту пребивалишта, боравишта, месту рада, својим понашањем не указују на то да ће представљати опасност за себе или друге и јавни ред и мир;
- 7) су обучена за руковање ватреним оружјем;
- 8) имају оправдан разлог и то:
 - за оружје за личну безбедност из категорије Б – уколико учине вероватним да би им могла бити угрожена лична безбедност због природе посла или других околности,
 - за ловачко оружје категорије Б – доставе доказ да испуњавају услове за поседовање ловне карте,
 - за спортско оружје – уверење о активном чланству у спортској стрељачкој организацији;
- 9) имају услове за безбедан смештај и чување оружја.

Здравствена способност

Члан 12.

Здравствена способност за држање и ношење оружја, предвиђена чланом 11. тачка 3) овог закона доказује се уверењем о здравственој способности.

Уверење о здравственој способности за држање и ношење оружја издаје здравствена установа која добије решење министарства надлежног за послове здравља да испуњава услове за обављање лекарских прегледа за утврђивање здравствене способности физичких лица за држање и ношење оружја.

Ближе услове које мора да испуњава здравствена установа за обављање лекарских прегледа за утврђивање здравствене способности физичких лица за држање и ношење оружја прописује министар надлежан за послове здравља.

Овлашћена здравствена установа за обављање лекарских прегледа за утврђивање здравствене способности физичких лица за држање и ношење оружја обавезна је да најкасније у року од осам дана од дана обављеног прегледа обавести најближу организациону јединицу Министарства о чињеници

да лекарски прегледано лице не испуњава услове за одобравање држања и ношења оружја.

Физичко лице коме је по овом закону одобрено набављање оружја из категорије Б, односно издат оружни лист, мора надлежном органу сваких пет година односно по истеку важења лекарског уверења о здравственој способности за држање и ношење оружја, доставити ново уверење које није старије од месец дана.

Физичко лице које није задовољно издатим уверењем о здравственој способности за држање и ношење оружја, може изјавити жалбу другостепеној лекарској комисији коју именује министар надлежан за послове здравља.

Надлежни орган који је издао оружни лист физичком лицу обавезан је да одмах по издавању оружног листа о тој чињеници обавести лекара тог физичког лица у смислу закона којим се уређује здравствена заштита (у даљем тексту: изабрани лекар).

Изабрани лекар који сазна да је код физичког лица које држи и носи оружје дошло до промене здравственог стања које утиче на здравствену способност за држање и ношење оружја мора одмах по сазнању да обавести најближу организациону јединицу Министарства.

Ближе услове које, у погледу здравствене способности за држање и ношење оружја, морају да испуњавају физичка лица која држе и носе оружје прописује министар надлежан за послове здравља.

Набављање оружја из категорије Б за физичка лица Члан 13.

Захтев за набављање оружја подноси се на прописаном обрасцу уз који се даје на увид лична карта, односно други идентификациони документ, прилаже уверење о здравственој способности, доказе о оправданости разлога за набављање оружја и уверење о обучености за руковање ватреним оружјем, као и сагласност за проверу и обраду личних података приликом предузимања службених радњи предвиђених овим законом, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Надлежни орган ће при одлучивању, поред доказа које приложи подносилац захтева, користити податке из евиденција које води по закону, као и податке до којих долази при вршењу својих послова у складу са овлашћењима.

Постојање услова из члана 11. тачка 9) овог закона утврђује полицијски службеник непосредним опажањем у стамбеном простору по месту пребивалишта или боравишта подносиоца захтева.

Обуке за руковање ватреним оружјем ослобођени су запослени и пензионисани припадници државних органа који по службеној дужности носе или су раније носили оружје, професионална и пензионисана војна лица, резервне војне старешине и спортски стрелци који наступају у дисциплинама са ватреним оружјем.

Надлежни орган издаће одобрење за набављање оружја физичком лицу за кога се у поступку утврди да испуњава услове из члана 11. овог закона. Одобрење за набављање оружја важи шест месеци од дана издавања одобрења.

Одобрење за набављање оружја, на основу кога подносилац захтева није у предвиђеном року извршио набавку оружја, вратиће надлежном органу.

Надлежни орган одбиће захтев решењем и неће издати одобрење за набављање оружја уколико нису испуњени услови из члана 11. овог закона.

Набављање и држање оружја из категорије Ц Члан 14.

Физичка лица старија од 18 година, као и правна лица и предузетници, ако је то у складу са делатношћу којом се баве, могу без претходног одобрења за набављање оружја издатог од надлежног органа, набављати и држати оружје из категорије Ц.

Лица из става 1. овог члана дужна су да у року од осам дана од дана набављања оружја исто пријаве надлежном органу на прописаном обрасцу. Уз захтев подноси се и доказ о пореклу оружја.

Потврду о пријави оружја надлежни орган издаће на прописаном обрасцу.

Набављање и држање оружја из категорије Д Члан 15.

Физичка лица старија од 16 година, правна лица као и привредни субјекти могу, без одобрења и пријаве надлежном органу, набављати и држати оружје из категорије Д.

Врсте оружних листова Члан 16.

Физичким лицима, правним лицима и предузетницима се издаје оружни лист за оружје из категорије Б.

Врсте оружног листа јесу:

- 1)** Оружни лист за држање оружја за личну безбедност;
- 2)** Оружни лист за држање конвертибилног оружја;
- 3)** Оружни лист за држање и ношење оружја;
- 4)** Оружни лист за правна лица и предузетнике.

Оружни лист за држање оружја за личну безбедност издаје се за пиштоље и револвере.

Оружни лист за држање конвертибилног оружја издаје се за гасне, стартне и сигналне пиштоље, револвере и пушке.

Оружни лист за држање и ношење оружја издаје се за ловачко и спортско оружје.

Издавање оружног листа Члан 17.

Физичко лице, које је на основу одобрења надлежног органа извршило набављање оружја подноси захтев надлежном органу ради издавања оружног листа у року од осам дана од дана извршене набавке оружја. Уз захтев подноси се и доказ о пореклу оружја.

Физичко лице које је на основу одобрења надлежног органа извршило набављање оружја, а већ поседује оружни лист за исту врсту оружја подноси захтев надлежном органу ради регистрације набављеног оружја у року од осам дана од дана извршене набавке оружја. Уз захтев подноси се и доказ о пореклу оружја.

Оружни лист издаје се на прописаном обрасцу и у њега се уносе подаци о оружју и власнику оружја. Образац оружног листа садржи микроконтролер (чип) за потребе аутоматског читавања података у који се уносе видљиви алфанумерички подаци на исправи, као и остали подаци о власнику, подаци о оружју и подаци о основним деловима. Трошкове израде оружног листа сноси подносилац захтева.

Поступак издавања, садржину оружног листа и изглед обрасца са заштитним елементима прописује министар.

Оружни лист издаће се са ограниченим роком важења до десет година, физичком лицу које испуњава услове из члана 11. овог закона.

Физичко лице ће најкасније 30 дана пре истека рока важења оружног листа надлежном органу поднети захтев за издавање новог оружног листа.

Колекционарска дозвола

Члан 18.

Решењем надлежног органа може се одобрити издавање колекционарске дозволе за набављање оружја физичком лицу које испуњава услове из члана 11. овог закона, поседује најмање пет комада регистрованог оружја из категорије Б и које располаже просторно-техничким условима за безбедан смештај и чување оружја. Трошкове израде колекционарске дозволе сноси подносилац захтева.

Колекционарска дозвола важи трајно и на основу ње се може набавити више комада оружја из категорије Б.

Физичко лице које на основу колекционарске дозволе набави оружје подноси захтев надлежном органу ради регистрације набављеног оружја или захтев за издавање оружног листа у року од осам дана од дана извршене набавке оружја.

Имаоци колекционарске дозволе могу набављати и држати муницију у свим калибрима, осим муниције из члана 6. овог закона.

Колекционарска дозвола ће се одузети уколико њен ималац престане да испуњава услове из става 1. овог члана.

Просторно-техничке услове за безбедно чување оружја за лица из овог члана прописује министар.

Уговори о преносу власништва над оружјем

Члан 19.

Уговор којим се врши пренос власништва над регистрованим оружјем из категорије Б мора бити састављен у писаној форми и оверен.

Власници регистрованог оружја из категорије Б могу без одобрења надлежног органа међусобно размењивати оружје исте врсте.

Приликом размене, може се мењати намена оружја, уколико оружје и нови власник испуњавају услове предвиђене овим законом.

Када уговором изврше пренос власништва, односно размену оружја лица су дужна да надлежном органу, у року од осам дана од дана преноса власништва поднесу захтев за регистрацију оружја.

Власник оружја може у сваком тренутку надлежном органу предати оружје без накнаде у власништво Републике Србије.

Оружје из категорије Б може се отуђити, осим у случају из става 2. овог члана, само лицу које поседује важеће одобрење за набављање оружја или колекционарску дозволу.

Изглед и садржину обрасца о предаји оружја у власништво Републике Србије прописује министар.

Набављање муниције Члан 20.

Муниција за оружје из категорије Б и Ц, осим онеспособљеног, може се набављати на основу издате исправе о оружју.

Власници оружја могу набављати и држати муницију у калибрима за које имају регистровано оружје, осим физичких лица којима је издата колекционарска дозвола.

Справљање муниције Члан 21.

Чланови стрељачких и ловачких организација који имају регистровано оружје из категорије Б и који су обучени за руковање експлозивним материјама могу, на основу решења надлежног органа којим им је одобрено справљање муниције за сопствене потребе и потребе њихових стрељачких и ловачких организација, справљати муницију у складу са прописима који регулишу набавку, употребу, промет и смештај експлозивних материја.

Лицима из става 1. овог члана, надлежни орган ће решењем забранити справљање муниције за сопствене потребе и потребе њихових стрељачких и ловачких организација, уколико се у поступку утврди да не испуњавају услове прописане овим, односно другим законом.

Забрањена је израда муниције са пројектилом преправљањем сигналне, стартне и гасне муниције.

Набављање основних делова оружја

Члан 22.

Власник регистрованог оружја из категорије Б може за њега набављати основне делове уз одобрење надлежног органа. Подаци о набављеним основним деловима уносе се у оружни лист.

Одредбе овог закона које се односе на оружје сходно се примењују и на основне делове за оружје.

Набављање оружја странаца

Члан 23.

Странци који у Републици Србији немају стално настањење могу набављати оружје из категорија Б и Ц са припадајућом муницијом на основу Одобрења за набављање и изношење оружја и муниције из Републике Србије - које издаје територијално надлежна организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове, према месту у коме се врши набавка.

Странци из става 1. овог члана уз захтев за издавање одобрења прилажу и исправу о свом идентитету и легализовану исправу издату у иностраној земљи на основу које у тој земљи могу извршити набавку оружја и муниције.

Странци из става 1. овог члана морају овако набављено оружје и муницију изнети из Републике Србије у року од три дана од извршене набавке.

Приликом преласка државне границе овако набављено оружје и муницију дужни су да пријаве органу надлежном за граничну контролу.

Регистрација оружја

Члан 24.

Регистрација оружја из категорије Б и Ц врши се уношењем података о оружју (марка, модел, калибар, фабрички број) у издату исправу о оружју и у евиденцију надлежног органа.

Не може се регистровати оружје из категорије Б, као и ваздушно оружје из категорије Ц које није испитано, жигосано и обележено у складу са прописима који уређују испитивање, жигосање и обележавање оружја.

Уколико оружје из става 2. овог члана није испитано, жигосано и обележено, надлежни орган упутиће власника да, пре регистрације, испита, жигосе и обележи оружје.

Ношење оружја

Члан 25.

Физичком лицу које има регистровано оружје за личну безбедност из категорије Б може се издати дозвола за ношење оружја.

Захтев се подноси надлежном органу.

Физичко лице из става 1. овог члана приликом подношења захтева мора испуњавати услове из члана 11. овог закона, као и да учини вероватним да му је

лична безбедност битно угрожена или би могла бити угрожена у толикој мери да је за његову безбедност неопходно ношење оружја.

Издавање дозволе за ношење оружја решењем одобрава директор полиције или полицијски службеник кога он за то овласти.

Решењем ће се одбити захтев за издавање дозволе за ношење оружја уколико подносилац захтева не испуњава услове из става 3. овог члана.

Дозволу за ношење оружја за личну безбедност на основу решења којим је ношење оружја одобрено издаје надлежни орган.

Дозвола за ношење оружја важи уз оружни лист.

Ималац дозволе за ношење оружја може, уз оружни лист носити у исто време само један комад оружја за које му је издат оружни лист.

На јавном месту, ималац дозволе за ношење оружја за личну безбедност оружје не сме учинити видљивим другим лицима односно не сме носити оружје на начин који изазива узнемирење других лица.

Дозвола за ношење оружја се издаје са ограниченим роком важења до пет година.

Уколико се у спроведеном поступку утврди да лице коме је издата дозвола за ношење оружја за личну безбедност престане да испуњава услове из става 3. овог члана, директор полиције односно овлашћени полицијски службеник донеће решење којим се ношење оружја забрањује и издата дозвола одузима.

На решења из овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана уручења решења.

Члан 26.

Забрањено је ношење оружја на јавном месту осим у случајевима утврђеним овим или другим законом.

Ловачко оружје може се носити за време лова, у складу са прописима о ловству.

Спортско оружје може се носити у отвореним и затвореним просторима намењеним за стрелјачке спортове и обуку за руковање оружјем.

Пунолетна лица могу носити гасне спрејеве и уређаје за изазивање електрошокова.

Малолетна лица старија од 16 година могу носити гасни спреј.

Онеспособљавање оружја

Члан 27.

Оружје из категорије Б и ваздушно оружје из категорије Ц може се онеспособити.

Потврду о онеспособљавању оружја издају правна лица и предузетници овлашћени за испитивање, жигосање и обележавање ватреног оружја и за производњу оружја, као и овлашћени сервисери.

Трошкове онеспособљавања оружја сноси власник оружја.

Власник оружја дужан је да трајно онеспособљено оружје пријави надлежном органу у року од осам дана од дана онеспособљавања.

Податак о онеспособљености уноси се у издату исправу и утискује на самом оружју.

Забрањено је набављати држати и носити основне делове и муницију за онеспособљено оружје.

Министар прописује ближи поступак, услове и начин онеспособљавања оружја.

Престанак испуњености услова за држање оружја

Члан 28.

Надлежни орган, по службеној дужности, води рачуна о томе да ли физичко лице које држи оружје из категорије Б испуњава услове прописане чланом 11. овог закона.

Ако престану да постоје неки од услова из члана 11. став 1. тач. 3), 4), 5), 6), 8) и 9) овог закона, надлежни орган ће донети решење о одузимању оружног листа, оружја и муниције физичком лицу које држи оружје из категорије Б.

Физичко лице против кога је покренут управни поступак за одузимање оружја дужан је да на захтев полицијског службеника одмах, а најкасније у року од 48 сати преда оружни лист, оружје и муницију.

О одузетим предметима надлежни орган издаје потврду. Одузети оружни лист, оружје и муницију чува надлежни орган до окончања поступка.

Физичко лице коме је оружје одузето може исто отуђити или онеспособити у року од годину дана од дана правноснажности решења о одузимању оружја.

Ако физичко лице које има регистровано оружје престане да испуњава услов из члана 11. став 1. тачка 2) овог закона, дужно је да без одлагања преда оружје надлежном органу и исто отуђи у року од годину дана или да у том року оружје изнесе из земље у складу са чланом 23. овог закона.

Ако физичко лице не поступи сагласно ст. 5. и 6. овог члана оружје постаје власништво Републике Србије.

Поступак у случају смрти власника оружја и наслеђивање оружја Члан 29.

У случају смрти лица које је имало регистровано оружје, лице у чијем се поседу ово оружје затекне дужно је да у року од 45 дана од смрти лица обавести најближу организациону јединицу Министарства, ради преузимања оружја. Такво оружје чуваће се у организационој јединици Министарства по месту последњег пребивалишта власника, до одређивања наследника.

У случају да за наследника оружја буде одређено малолетно лице, оружје се чува до дана стицања пунолетства наследника.

Лице које по основу наслеђа стекне оружје из категорија Б и Ц, може да то оружје преда у власништво Републике Србије. Уколико то не учини, дужно је да, у року од шест месеци од дана стицања, поднесе захтев ради издавања оружног листа или захтев за регистрацију оружја, односно пријаву држања оружја, или га онеспособи или отуђи. Ако је наследник оружја малолетно лице, овај рок почиње да тече од дана стицања пунолетства.

Ако наследник не поступи на начине утврђене у ставу 2. овог члана, наслеђено оружје прелази у власништво Републике Србије.

Поступак са нађеним оружјем и муницијом Члан 30.

Ко нађе оружје и/или муницију дужан је да одмах обавести најближу организациону јединицу Министарства.

Нађено оружје које није регистровано, нити се потражује, прелази у власништво Републике Србије.

Поступак са несталим оружјем Члан 31.

У случају да приметити нестанак регистрованог оружја, власник је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 сата, нестанак пријави надлежном органу.

Нађено оружје чији је нестанак пријављен вратиће се власнику уколико испуњава услове прописане овим законом, осим ако је оружје доказно средство неког истражног или судског поступка, када се са њим поступа у складу са другим законом.

Руковање оружјем и давање оружја на послугу

Члан 32.

Власник оружја дужан је да њиме пажљиво рукује и да га савесно чува на начин да не дође у посед неовлашћених лица и не угрози безбедност људи и објеката.

Регистровано оружје не сме се давати на послугу, осим у случајевима предвиђеним овим законом.

Ловачко оружје може се дати ловцу, уколико и сам има оружни лист за ту врсту оружја.

У отвореним и затвореним просторима намењеним за стрељачке спортове и обуку у руковању оружјем, оно се може давати на послугу корисницима.

Стрељачка организација може своје регистровано оружје дати на послугу другој стрељачкој организацији, која има регистровану исту врсту оружја, на основу писаног уговора.

Оружје се може дати овлашћеном сервисеру ради поправке, односно преправке оружја, односно овлашћеном продавцу ради комисионе продаје.

Власник оружја који је привремено спречен да испуни услове из става 1. овог члана (због путовања, пресељења и др.) може га дати на чување правном лицу или предузетнику који испуњава просторно-техничке услове за безбедан смештај и чување оружја.

У случајевима из ст. 3. и 4. овог члана, власник регистрованог оружја или његов представник ако је власник правно лице, уколико није присутан за време трајања послуге, може дати оружје на послугу уз пријаву надлежном органу.

У случајевима из ст. 6. и 7. овог члана правно лице или предузетник дужан је да изда потврду о примљеном оружју.

Изглед пријаве и поступак давања оружја на послугу прописује министар.

Преношење оружја

Члан 33.

Власник оружја или његов представник ако је власник правно лице или предузетник може га уз важећу издату исправу о оружју преносити, за сопствене потребе, спаковано у одговарајућу амбалажу (кофер, кутија, футрола) која онемогућава његову тренутну употребу.

Ватрено, ваздушно и конвертибилно оружје преноси се испражњено од муниције.

Правно лице или предузетник из става 1. овог члана дужно је да, пре преношења оружја, свом представнику, на прописаном обрасцу изда посебно овлашћење за преношење оружја.

Преношење преко државне границе

Члан 34.

Оружје и муниција који се могу набављати и регистровати у складу са овим законом, могу се, приликом увоза и извоза, преносити преко државне границе, у складу са прописима о извозу и увозу оружја и муниције, спољнотрговинском промету, транспорту опасног терета и уз пријаву органу надлежном за спровођење граничне контроле.

Власници увезеног оружја из става 1. овог члана, осим овлашћених продаваца, дужни су да у року од осам дана од дана увоза оружја, поднесу захтев за регистрацију.

За оружје и муницију које се привремено уноси или је у транзиту кроз Републику Србију, а за потребе лова и спорта, орган надлежан за спровођење граничне контроле издаје Одобрење за уношење оружја и муниције у Републику Србију. Лице које оружје и муницију уноси у Републику Србију, дужно је да пре издавања одобрења докаже своје право на држање, ношење и транзит оружја и муниције које се уноси, као и разлог уношења оружја и муниције у Републику Србију.

Одобрење за изношење оружја и муниције из Републике Србије издаће надлежни орган, уколико лице поседује доказ о сагласности издат од страног надлежног органа односно има оправдани разлог за изношење оружја и муниције.

Оружје и муниција из ст. 3. и 4. овог члана, може се уносити и износити преко државне границе у складу са чланом 33. овог закона и уз пријаву органу надлежном за спровођење граничне контроле.

Оружје и муниција могу се уносити и износити преко државне границе само на међународним граничним прелазима, осим ако међународним уговором није другачије предвиђено.

Ако приликом прелажења државне границе држављанин Републике Србије или странац не пријави оружје и муницију орган надлежан за граничну контролу одузеће оружје и муницију и о томе издати потврду.

Ако држављанин Републике Србије који живи у иностранству пријави на граничном прелазу оружје и муницију за које има исправу издату од страног надлежног органа, и има намеру да то оружје региструје у Републици Србији, орган надлежан за граничну контролу привремено ће одузети то оружје и муницију и о томе издати потврду.

Власник привремено одузетог оружја и муниције из става 8. овог члана дужан је да у року од деведесет дана од дана привременог одузимања оружја и муниције, исто изнесе из Републике Србије или у том року прибави одговарајућу исправу издату од надлежног органа.

Прелазак оружја у власништво Републике Србије

Члан 37.

Оружјем које је, на основу овог закона прешло у власништво Републике Србије, располаже Влада Републике Србије.

Оружје из става 1. овог члана може се отуђити, уништити или користити за потребе државних органа.

Набављање и држање оружја правних лица и предузетника

Члан 40.

Ако законом није другачије утврђено, правна лица и предузетници могу, уз одобрење надлежног органа, односно уз пријаву надлежном органу, набављати оружје и основне делове оружја уколико је то у складу са делатношћу којом се баве.

Министарство може правним лицима у изузетно оправданим случајевима, у складу са делатношћу којом се баве, одобрити набављање аутоматског дугог оружја из категорије А. У тим случајевима, на аутоматско дуго оружје из категорије А ће се сходно примењивати одредбе овог закона које важе за оружје из категорије Б.

Уз захтев за издавање одобрења за набављање оружја, који се подноси надлежном органу, правна лица и предузетници прилажу доказ о упису у одговарајући регистар, акт о систематизацији радних места, доказе који оправдавају набављање оружја, као и доказе о испуњености просторно-техничких услова за безбедан смештај и чување оружја.

Власници, одговорна лица и лица запослена у правним лицима и код предузетника из става 1. овог члана која по службеној дужности долазе у контакт са аутоматским дугим оружјем из категорије А и оружјем из категорије Б, морају испуњавати услове из члана 11. став 1. тач. 1)–7) овог закона.

Правна лица и предузетници из става 1. овог члана дужни су да од надлежног органа прибаве одобрења пре распоређивања запослених на те послове.

Надлежни орган односно Министарство ће при одлучивању, поред доказа које приложи подносилац захтева, користити податке из евиденција које води по закону, као и податке до којих долази при вршењу својих послова и у складу са овлашћењима.

Надлежни орган односно Министарство издаће одобрење за набављање оружја правним лицима и предузетницима ако се у поступку утврди да испуњавају услове прописане овим и другим законом. Одобрење за набављање оружја важи шест месеци од дана издавања одобрења.

Одобрење за набављање оружја, на основу кога подносилац захтева није у предвиђеном року извршио набављање оружја, вратиће надлежном органу.

Надлежни орган односно Министарство одбиће захтев решењем и неће издати одобрење за набављање оружја ако нису испуњени услови прописани овим или другим законом који ближе регулишу делатност правног лица и предузетника.

Правна лица и предузетници који су на основу одобрења надлежног органа извршили набављање оружја подnose захтев надлежном органу ради издавања оружног листа у року од осам дана од дана извршеног набављања оружја.

Правна лица и предузетници који су на основу одобрења извршили набављање оружја, а већ поседују оружни лист за исту врсту оружја подnose захтев надлежном органу ради регистрације набављеног оружја у року од осам дана од дана извршеног набављања оружја.

Оружни лист за правна лица и предузетнике издаје се са роком важења од 10 година.

Правна лица и предузетници ће најкасније 30 дана пре истека рока важења оружног листа надлежном органу поднети захтев за издавање новог оружног листа.

Правна лица и предузетници дужни су да оружје и муницију чувају у складу са одредбама овог закона и да о њему воде прописану евиденцију.

Правна лица и предузетници дужни су да у року од 15 дана предају надлежном органу оружје и муницију који им више нису потребни, као и у случају престанка обављања делатности због које им је одобрено набављање оружја.

Надлежни орган односно Министарство одузеће решењем од правних лица и предузетника исправе, оружје и муницију уколико се у поступку утврди да не испуњавају услове прописане овим законом или другим законом који ближе уређују делатност правног лица или предузетника.

Са одузетим оружјем и муницијом поступиће се у складу са чланом 28. овог закона.

Против решења Министарства жалба није допуштена, већ се може покренути управни спор.

Посредовање у промету оружја и муниције (брокеринг) Члан 41.

Посредовањем у промету оружја и муниције (брокерингом) могу се бавити правна лица и предузетници који пре уписа наведене делатности код органа који је надлежан за вођење евиденције привредних субјеката добију решење Министарства којим је одобрено бављење том делатношћу.

Уз захтев који се подноси надлежном органу прилаже се доказ о упису у одговарајући регистар и доказ о праву власништва или уговор о дугорочном закупу пословног простора.

Одговорна лица, као и лица запослена у правном лицу или код предузетника из става 1. овог члана морају испуњавати услове из члана 11. став 1. тач. 1)–7) овог закона.

Правна лица и предузетници из става 1. овог члана дужни су да од надлежног органа прибаве одобрење пре распоређивања запослених на те послове.

Правна лица и предузетници из става 1. овог члана морају водити прописану евиденцију.

Решењем ће се одбити захтев или поништити решење којим је већ одобрено бављење посредовањем у промету оружја и муниције, уколико нису испуњени услови из овог или другог закона и ако би се тиме угрозила јавна безбедност.

Против решења Министарства жалба није допуштена, већ се може покренути управни спор.

Превоз оружја и муниције Члан 42.

За превоз оружја, основних делова за оружје и муниције, осим за преношење оружја прописаним чланом 33. овог закона и оружја сврстаног у категорију Д, потребно је решење надлежног органа односно Министарства, које се доноси у року од 15 дана од дана подношења захтева за одобрење превоза.

Пошиљалац је у обавези да обавести надлежни орган односно Министарство о превозу оружја и муниције најкасније 48 сати пре започетог превоза.

Надлежни орган односно Министарство, може по потреби наредити пошиљаоцу предузимање и посебних мера обезбеђења при превозу оружја, основних делова за оружје и муниције. Трошкове посебних мера обезбеђења сноси пошиљалац.

Решењем ће се одбити захтев или поништити решење којим је већ одобрен превоз оружја и муниције, уколико би се тиме угрозила јавна безбедност.

Пошиљалац мале количине оружја (до пет цеви) и муниције (до 500 комада) може обавити преношење оружја у складу са одредбама из члана 33. овог закона.

IV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји за које се физичко лице кажњава новчаном казном

Члан 47.

Новчаном казном у износу од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај:

1) физичко лице које не достави уверење о здравственој способности за држање и ношење оружја у року прописаном чланом 12. став 5. овог закона;

2) изабрани лекар који одмах по сазнању не обавести најближу организациону јединицу Министарства да је код физичког лица које држи и носи оружје дошло до промене здравственог стања које утиче на здравствену способност за држање и ношење оружја у складу са чланом 12. став 8. овог закона;

3) родитељ или старатељ малолетног лица које је набавило, односно држало оружје из категорије Ц супротно члану 14. став 1. овог закона, а ако је то последица његовог пропуштања дужног надзора над малолетним лицем и ако је у могућности да такав надзор врши;

4) физичко лице које у року од осам дана од дана набављања оружја из категорије Ц исто не пријави надлежном органу на прописаном обрасцу у складу са чланом 14. став 2. овог закона;

5) родитељ или старалац малолетног лица млађег од 16 година које је набавило односно држало оружје из категорије Д супротно члану 15. овог закона, а ако је то последица његовог пропуштања дужног надзора над малолетним лицем и ако је у могућности је да такав надзор врши;

6) физичко лице које у року од осам дана од дана извршене набавке оружја не поднесе захтев надлежном органу ради издавања оружног листа у складу са чланом 17. став 1. овог закона;

7) физичко лице које у року од осам дана од дана извршене набавке оружја, које већ поседује оружни лист за исту врсту оружја, не поднесе захтев надлежном органу ради регистрације оружја у складу са чланом 17. став 2. овог закона;

8) физичко лице које не поднесе најкасније 30 дана пре истека рока важења оружног листа надлежном органу захтев за издавање новог оружног листа у складу са чланом 17. став 6. овог закона;

9) физичко лице које је на основу колекционарске дозволе набавило оружје, а не поднесе захтев надлежном органу ради регистрације набављеног оружја или захтев за издавање оружног листа у року од осам дана од дана извршене набавке оружја у складу са чланом 18. став 3. овог закона;

10) физичко лице које није у року од осам дана од дана преноса власништва односно размене поднело захтев за регистрацију оружја у складу са чланом 19. став 4. овог закона;

11) странац који оружје и муницију набављену сагласно члану 23. став 1. овог закона, не изнесе из Републике Србије у року од три дана од извршене набавке у складу са чланом 23. став 3. овог закона;

12) странац који оружје и муницију набављену сагласно члану 23. став 1. овог закона, приликом преласка државне границе не пријави органу надлежном за граничну контролу у складу са чланом 23. став 4. овог закона;

13) физичко лице које спортско оружје носи ван отворених и затворених простора намењеним за стрељачке спортове и обуку за руковање оружјем супротно члану 26. став 3. овог закона;

14) родитељ или старатељ малолетног лица које је носило гасни спреј или уређај за изазивање електрошокова супротно члану 26. ст. 4. и 5. овог закона, а ако је то последица његовог пропуштања дужног надзора над малолетним лицем и ако је у могућности да такав надзор врши;

15) физичко лице које не пријави трајно онеспособљено оружје надлежном органу у року од осам дана од дана онеспособљавања у складу са чланом 27. став 4. овог закона;

16) физичко лице у чијем се поседу нашло оружје након смрти лица које је имало регистровано оружје, а које у року од 45 дана од смрти лица не обавести

најближу организациону јединицу Министарства, ради преузимања оружја у складу са чланом 29. став 1. овог закона;

17) физичко лице које је поседовало оружне листове и дозволе за ношење оружја за личну безбедност, издате по закону који је важио до дана почетка примене овог закона, а у року од три године од дана почетка примене овог закона не поднесе захтев за издавање исправе у складу са овим законом у складу са чланом 50. став 1. овог закона;

18) физичко лице које је имало одобрење за држање трофејног оружја, а у року од годину дана од дана почетка примене овог закона не пререгиструје, не прода, не онеспособи или не преда оружје без накнаде у власништво Републике Србије у складу са чланом 50. став 2. овог закона.

Уз казну из става 1. овог члана може се изрећи заштитна мера одузимања оружја и муниције.

**Прекршаји за које се физичко лице кажњава новчаном казном или казном затвора
Члан 48.**

Новчаном казном у износу од 20.000 до 150.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај:

1) физичко лице које отуђи оружје супротно члану 19. став 6. овог закона;

2) физичко лице које носи више од једног оружја супротно члану 25. став 8. овог закона;

3) ималац дозволе за ношење оружја за личну безбедност који на јавном месту учини оружје видљивим другим лицима односно носи оружје на начин који изазива узнемирење других лица супротно члану 25. став 9. овог закона;

4) физичко лице које на јавном месту носи онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним паљењем и хладно оружје супротно члану 26. став 1. овог закона;

5) физичко лице које не преда оружје у складу са чланом 28. став 3. овог закона;

6) физичко лице које не пријави нестанак регистрованог оружја у складу са чланом 31. став 1. овог закона;

7) физичко лице које не рукује пажљиво оружјем и не чува га савесно на начин да не дође у посед неовлашћених лица и угрози безбедност људи и објеката у складу са чланом 32. став 1. овог закона;

8) физичко лице које изврши послугу оружја супротно члану 32. овог закона;

9) физичко лице које ваздушно и конвертибилно оружје не преноси испражњено од муниције у складу са чланом 33. став 2. овог закона;

10) физичко лице које није у року од осам дана од дана увоза оружја, поднело захтев за регистрацију оружја у складу са чланом 34. став 2. овог закона;

11) физичко лице које преноси оружје и муницију преко државне границе без пријаве органу надлежном за спровођење граничне контроле супротно члану 34. став 5. овог закона.

Уз казну из става 1. овог члана може се изрећи заштитна мера одузимања оружја и муниције.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Замена исправа Члан 50.

Физичка лица која су поседовала оружне листове и дозволе за ношење оружја за личну безбедност, као и правна лица и предузетници који су поседовали одобрења за држање оружја, издата по закону који је важио до дана почетка примене овог закона, дужни су да у року од три године од дана почетка примене овог закона поднесу захтев за издавање исправе, заједно са уверењем о здравственој способности за држање и ношење оружја у складу са овим законом.

Физичка лица која имају одобрење за држање трофејног оружја дужна су да у року од годину дана од дана почетка примене овог закона пререгиструју, продају, онеспособе или предају оружје без накнаде у корист Републике Србије.

Физичка лица која имају издат оружни лист са правом коришћења ловачког оружја са неолученим цевима, дужна су у року од шест месеци од дана почетка примене овог закона да предају наведену исправу надлежном органу.

Законска легализација Члан 51.

Власници оружја из категорија Б и Ц, који немају исправу издату од надлежног органа могу, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, поднети захтев за издавање одговарајуће исправе.

Власници оружја из категорије А, Б и Ц исто могу предати надлежном органу у власништво Републике Србије у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана власници оружја нису дужни да доказују порекло оружја и неће одговарати за неовлашћено набављање, држање и ношење оружја.

НУЖНА ОДБРАНА

Један од општих основа за искључење постојања кривичног дела је нужна одбрана. Према кривичном закону нужна одбрана је она која је неопходно потребна да учинилац од себе или другог одбије истовремени противправни напад (члан 9 став 2 КЗ СРБ). Тако, на пример, ако лице А у свађи са лицем Б извади нож и замахне на њега, а овај га предухитри и убије из пиштоља, постојаће основ да се ради о нужној одбрани ако се установи да се напад лица А није могао на други начин одбити.

Из законске дефиниције појма нужне одбране произилази да код сваке нужне одбране постоје два елемента; напад и одбрана напада. Сваки напад, међутим, не даје право на нужну одбрану нити се свако одбијање напада сматра као нужна одбрана. То значи да напад и одбијање напада треба да испуњавају одређене услове да би се могло говорити о нужној одбрани.

Напад је свака радња човека која је управљена, односно предузета са циљем да се повреди или угрози туђе правно заштићено добро. Да би постојао напад као елемент нужне одбране он мора да испуњава следеће услове.

1. Напад мора потицати од човека – односно нападач може бити само човек. Угрожавање неког добра од стране животиње или природних сила не може се сматрати нападом у смислу института нужне одбране.

2. Напад мора бити противправан - напад је противправан ако је противан правним прописима. Напад који је продужен на темељу – основу законских овлашћења није противправан и против њега није дозвољена одбрана (на пример лишавање слободе или употреба средстава принуде од стране овлашћених службених лица). Међутим, ако дође до прекорачења законских овлашћења, напад постаје противправан и против њега је дозвољена нужна одбрана.

3. Напад је свака радња која је управљена на повреду неког добра – по правилу напад мора бити извршен само чињењем. Према томе нечињење, (неиспуњење обавезе према неком лицу), по правилу, не може представљати напад.

4. Напад може бити управељен против било ког добра - у закону се не набрајају правна добра која могу бити предмет напада, већ се говори уопштено о одбрани од напада на себе или друге, али се под овим подразумевају сва заштићена добра (живот, слобода...) нужна одбрана је дозвољена не само у случају напада на добро нападнутог лица већ и на добро неког другог лица (како физичког тако и правног).

5. Напад мора бити стваран – ако је погрешно-умишљено, умислио да је нападнут и у уображеној одбрани повреди „НАПАДАЧА“ онда у таквом случају не постоји нужна одбрана јер нема правног повода.

6. Напад мора бити истовремен – Истовремен је онај напад који је започео или још траје или непосредно предстоји. Напад непосредно предстоји, ако постоји објективна и озбиљна могућност да ће сваког часа доћи до или угрожава неког добра особе која се налази у нужној одбрани или неке друге особе. Одбрана од будућег напада није дозвољена, нити се има право на нужну одбрану ако је напад престао.

7. Напад несме бити испровоциран – према томе не постоји нужна одбрана ако је нападнути намерно изазвао напад.

Одбијање напада (одбрана) је свака делатност која је управљена на одбијање напада и може се састојати у повреди или пак угрожавање неког правно заштићеног добра нападаћа или другог лица.

Одбијање напада односно одбрана такође мора да испуњава одређене услове да би се сматрала одређеном у смислу нужне одбране – ти услови су следећи.

1. Одбрана се састоји у одбијању напада, у смислу нужне одбране може се говорити само ако се одбијањем напада остваре сва обележја неког кривичног дела, које ипак није кривично дело јер је извршено у нужној одбрани. Одбијање напада може се предузети ради заштите било ког свог добра (живота, слободе, части, имовине) или добра неке друге особе.
2. Одбијање напада мора бити управљено против нападача – одбијање напада треба да је усмерено на повреди или угрожавањем било ког добра нападача (тела живота имовине) а мора се састојати у некој активној делатности. Ако је у одбрани повређено добро трећег лица, а не нападача, онда нужна одбрана браниоца. Одбрана не може постојати, већ евентуално крајна нужда. Међутим, постојаће нужна одбрана ако су приликом одбране повређена добра трећег лица које је нападач искористио као средство за свој напад.
3. Одбрана мора бити истовремена са нападом – О истовремености одбране и напада говоримо када је одбрана уследила на време када је напад непрестано постојао или за време док је напад још трајао. Напад непосредно постоји када је створена таква опасност да се сваког тренутка може очекивати напад. У одбрани се, како је напред наведено, може поступити док напад траје јер у тренутку када је завршен нужна одбрана није потребна. Према томе нема нужне одбране ако је нападач нанео телесну повреду другоме и удаљава се са места напада, а нападнути га пристигне и убије.

Одбрана мора бити неопходно потребна за одбијање напада – да би одбрана била неопходно потребна мора постојати сразмерност између напада и одбране, што значи да треба да постоји сразмера у погледу вредности нападнутог добра и нападача. Да ли је одбрана била неопходна мора се проценити с обзиром на сваки конкретан случај, имајући у виду низ чињеница или околности тог случаја.

ПРЕКОРАЧЕЊЕ НУЖНЕ ОДБРАНЕ

Ако нападнути пређе границу одбране која је неопходно потребна за одбијање напада, онда постоји такозвано прекорачење нужне одбране. Према томе, прекорачење граница нужне одбране постоји онда када одбијање напада, односно одбрана није сразмерна извршеном нападу (Пример: Ако лице А да би спречило крађу свог аутомобила лиши живота лице Б очигледно је да није остварена сразмерност). У овом случају постоји прекорачење граница нужне одбране и лице А ће одговорати за учињено кривично дело, убиство. Значи према КЗ за кривично дело које је настало услед прекорачења нужне одбране починилац одговара по општим прописима. Међутим, кривични закон предвиђа и два случаја блаже поступања према таквим починиоцима имајући у виду да нападнуто лице с обзиром на стање у којем се налази у тренутку напада није увек у могућности да правилно оцени границу дозвољене одбране КЗ даје овлашћење суду да може у случају прекорачења нужне одбране ублажити казну починиоцу кривичног дела. Други случај је када је починилац прекорачио границу нужне одбране услед јаке раздражености или препаднутости нападом. У таквом случају КЗ допушта да суд може учиниоца и ослободити од казне односно да му може казну неограничено умањити.

КРАЈЊА НУЖДА

Према законској одредби, крајња нужда постоји када је дело учињено ради тога да учинилац одклони од себе или другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла одклонити, а при томе, учињено зло није веће од зла које је претило. Крајња нужда би постојала, на пример, када лице А да би спасило дете из запаљеног стана провали у стан лица Б, проваљивање у туђ стан или затворене просторије преставља кривично дело нарушавања неповредивости стана које је у овом случају учињено у крајњој нужди. Из законске дефиниције појма крајње нужде призилази да она има два елемента: Постојање опасности, односно опасност и одклањање опасности. За постојање ових елемената а тиме и крајње нужде закон захтева да постоје одређени услови како за елемент опасности тако и за елемент одклањања опасности. Опасност преставља сваку могућност повреде или угрожавања неког правно заштићеног добра. Она може бити проузрокована на различите начине. Узроци могу бити човек, животиња или нека природна сила (град, удар грома, земљотрес, поплава...). Свака опасност мора да испуњава одређене услове да би се могла сматрати опасношћу у смислу крајње нужде.

Ти услови су:

1. Опасност може претити било ком правном добру (животу, телу, имовини и слободи).
2. Опасност не сме бити скривљена-изазвана, што значи да опасност треба да је настала без кривице лица које се налази у опасности.
3. Опасност мора бити стварна и она је стварна ако објективно постоји или ако непосредно предстоји.

Одклањање опасности је свака делатност која се састоји у повреди или угрожавању неког туђег добра, а управљена је на очување неког свог правног добра или интереса. Да би отклањање опасности имало карактеристике нужде мора да испуњава следеће услове.

1. Отклањање опасности мора да има сва обележја кривичног дела, па да се то кривично дело несматра кривичним делом ако су испуњени сви елементи и услови крајње нужде.
2. Отклањање опасности врши се у првом реду од себе а може и са другог лица, у ком случају се ради о нужној помоћи.
3. Отклањање опасности мора бити истовремено са насталом опасношћу. Опасност се сматра истовременом и онда кад непосредно престоји.
4. Отклањање опасности треба да буде такво да се опасност није могла одклонити на други начин, већ само повредом добра неког трећег лица.

Да ли је испуњен овај услов питање је које се може решавати само у односу на конкретан случај кад суд узима у обзир све околности и чињенице под којима је отклањање опасности учињено – извршено.

5. Отклањањем опасности учињено зло несме бити веће од зла које је претило. Да би се овај услов остварио, зло које је учињено ради одклањања опасности мора бити мање или макар једнако злу које је претило. Међутим, ако је приликом одклањања опасности учињено зло веће од зла које је претило, онда постоји прекорачење крајње нужде.

Дело извршено у прекорачењу граница крајње нужде је кривично дело за које се одговара по општим прописима. Међутим и овде, слично нужној одбрани прекорачење граница крајње нужде може утицати на кривичну одговорност у двоструком смислу – учинилац који је прекршио границе крајње нужде може се блаже казнити, а ако је прекорачење учињено по посебно олакшавајућим околностима учинилац може бити ослобођен казне. Исто тако, могућност блажег кажњавања је предвиђена и у случају кад је чинилац сам изазвао опасност али из нехата.

Кривичним законом је такође предвиђено да нема крајње нужде ако је учинилац био дужан да се излаже опасности – дужност на излагање опасности искључује крајњу нужду.

БЕЗБЕДНО РУКОВАЊЕ ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ И МУНИЦИЈОМ

1. Безбедносни услови складишћења муниције

Предвиђени су одредбом члана 2. правилником о ближим условима и начину смештаја и чувања оружја и муниције (службени гласник РС број 1/99)

Оружје и муниција чувају се у касама или боксовима од армираног бетона са челичним вратима.

Муниција се држи одвојено од оружја.

Физичка лица муницију и оружје треба да држе обезбеђено да не могу доћи у додир или посед неовлашћених лица (посебно деце), по посебно обезбеђеним касама, закључаним фиокама, преградама и сл.

2. Утицај на инициранје муниције

Експлозивни процес (хемиско разлагање експлозивне материје) не може почети само од себе. Зато је потребна одређена количина спољне енергије, а најчешће механичка (удар ударне игре у капислу) и топлотне (загревање, пламен). Када се активира каписла у њој се формира пламен чији је задатак да загреје барутно пуњење које се налази у чаури и то до тачке паљења, која за бездимне баруте износи 200С а за црне димне барута до 300с. Ако је метак пре испалења био на хладном месту потребно је више топлотне енергије да се барутно пуњење загреје до тачке припаљивања па ће се због тога и ширење пламена на сва зрна барутног пуњења бити спорије.

У таквим условима нешто слабија може бити услов такозваног касног паљења, тада је стрелац обавезан да причека око 30 (тридесет) секунди, па да тек онда отвара затварач оружја.

3. Пиротехничка средства и муниција

За врсту средстава чија се функција заснива на саготевању пиротехничких смеша, усвојен је назив пиротехничка средства.

Пиротехничке смеше две или више компонената које при сагоревању дају светлосне, топлотне, димне или звучне ефекте. Врло су погодне за израду специјалних врста муниције за осветљење, задимљавање, за пуњење запаљивих средстава (стрелачких и артиљерских, запаљивих обележавајућих пројектила за задимљавање, димне кутије и друго.).

4. Опасност од иницијалних експлозива и барута

Експлозиви за чије је активирање потребна мала и који су осетљиви на удар, трење, варницу и сл. зову се иницијални (примарни) експлозиви. Због тога су обе врсте експлозива погодне за пуњење каписли стрелачке муниције – погодна због тога што релативно слаб удар ударне игле „покрене“ детонацију експлозивне смеше у каписли.

Барут је врста експлозивних материја које су погодне за потискивање пројектила из цеви ватреног оружја. Погодни су због тога сто се на брзину њиховог хемиског разлагања, зависно од потребе, може знатно утицати избором не само компоненти већ и обликом барутних зрнаца. Наиме произвођачи израђују баруте који брже или спорије сагоревају и одређују услове у којима се поједина врста сме употребити. Барути за ловачке пушке (сачмарице) је живљи (офанзивнији) брже сагорева у односу на барут који се употребљава за карабинску муницију.

Познато је да су цеви пиштоља-револвера кратке па се за њих употребљавају барути који потпуно сагоревају пре избацивања пројектила. Зато се за пиштољску и револверску муницију користи веома „жив“ офанзиван барут.

Употреба таквих барута у карабинској муницији могао би да доведе до озбиљних оштећења карабина и озбиљне повреде стрелца.

Лаици са барутом не смеју ништа да експериментишу, а лаици су сви они осим лица која су обучена за то, конструктора и произвођача. Опасност од барута може настати и онда кад стрелац употребљава фабрички израђен барут и од техничке контроле примљену муницију. Такав иако редак случај је могућ када се

због мане на каписли или због влажног барута изврши недовољно ефикасно припаљивање барутног пуњења. Тада стрелац може стећи утисак да је метак „слагао“ (потпуно затајио) међутим због успореног барутног сагоревања хитац може „закаснити“. Стога се затварач оружја несме одмах водити нити мењати положај усмереног оружја од тридесет секунди до минут.

5. Експлозија

Експлозија је реакција односно веома важна физичко-хемијска промена експлозивне материје за коју није потребан спољни извор кисеоника.

6. Детонација

Детонација је веома брз процес експлозивног распадања. Брзина распадања се назива брзина детонације. Креће се од 2000 до 8500м/сек.

За последицу због великог притиска на месту детонације има дробљење, разбијања предмета и сл.

7. Дефлагација

Дефлагација је облик сагоревања при чему је брзина хемијског разлагања релативно мала (неколико м/сек) а енергија предаје се од слоја до слоја преношењем топлоте. Због тога се такве материје употребљавају за покретање пројектила.

8. Муниција

Под појмом муниције сматрају се метци, патрони, чауре са капислом, каписле, зрна, дијаболе, кугле, сачме, барути, анестетичка, сигнална и гасна пуњења (према закону о оружју и муницији службени гласник Републике Србије)

Муниција се у класичном смислу те речи може делити на више начина.

- муниција са централним (средишњим) паљењем
- муниција са ивичним паљењем (малокалибарска Муниција)
- пиштољска муниција, револверска муниција, карабинска муниција, пушчана (сачмена) муниција.
- малокалибарска муниција, муниција великог калибра
- спортска муниција, ловачка муниција, војна муниција

Постоји још низ врста муниције (панцирна, запаљива, школска ,итд.)

9. Калибри

Калибри се по правилу исказују у милиметрима или инчима (1инч=25,4мм), што преставља пречник зрна или пречник између жљебова цеви оружја.

Овде ћемо говорити о подели муниције према калибрима, и то:

- а)** малокалибарска муниција
- б)** муниција великог калибра
- ц)** ловачки патрони-сачмена муниција, јединачно зрно

а) Малокалибарска муниција: То је муниција чији сам назив говори да је њен калибар (пречник зрна) мали (у правилу 5,6мм или 0,22инча).

Постоји знатна број МК метака (.22short, .22long, .22lohg rifle, .22extra, .22magnum). Ова муниција по правилу је рађена на принципу ивичног – ободног паљења (не постоји класична каписла на данцету чауре).

НАПОМЕНА: Знатан број карабинске муниције рађен је са зрном малог калибра нпр: .223remington, .222rem, .22-250 и др. Наведена муниција је средишњег паљења, изузетне брзине, снаге и домета, а најчешће се користи за потребе лова али све чешће и за војне намене. Зрна од ове муниције су много тежа него од горе наведене муниције (око 6 гр.)

Малокалибарска муниција се најчешће користи за потребе спортског стрељаштва али је користи и већи број оружја који се не користи у спорту (МК пиштољи, пушке, револвери, аутоматски пиштољи, аутоматске пушке)

б) Муниција великог калибра

Овај назив узима се условно и означава муницију калибра већег од 5,6мм Обухвата широк дијапазон пиштољске, револверске и пушчане муниције средишњег паљења (на данцету чауре налази се каписла која иницира паљење барутног пуњења у чаури и избацавање пројектила).

Овде ћемо набројати само неке нај распрострањеније калибре:

Пиштољска муниција (од мањег ка већим калибрима)
6,35мм, 7,65мм, 7,62мм, 9 кратка, 9 пара, 10ауто, 40siw, 45ауто, итд.

Револверска муниција (од мањег ка већим калибрима)
32long, 38 специјал, 357magnum, 44magnum , итд.

Горе набројане калибре користи највећи број пиштоља и револвера на свету.

Карабинска муниција
7, 62x39, 7,9 мм, односно 8x57, 7x64 , 30-06 , .308win , .222rem , 223rem , 8x68 , 357НН , итд.

Ова муниција се најчешће користи за потребе ловства али и у војне сврхе.

Муниција за потребе лова се од војне муниције разликује по томе што је врх пројектила направљен са „оловном главом“ док војна муниција има „пуну кошуљицу“

ц) ловачки патрони-сачмена муниција, јединачно зрно:

Посебна врста муниције је она за ловачке пушке „сачмаре“. Она се најчешће ради у калибрима 12,16,20, а у себи садржи различиту сачму (крупну или ситну сачму) или јединачно зрно-куглу (немачки назив бренеке, енглески слуг).

Муниција се треба држати и чувати на сувом месту, без додира са извором топлоте. Препоручљиво је да муниција која се употребљава не буде много стара, јер постоји претпоставка да су каписла и барут навлажени и тада постоји реална опасност да метак „слаже“. Стара муниција се треба заменити новом а стара се може предати или испуцати на стрелишту уз контролу стручних лица.

Напомењујемо да је код нас дозвољена само употреба и поседовање оригиналне фабричке муниције, осим за лица којима је решењем надлежне

Полицијске Управе одобрено ручно справљање муниције, а ручно прављена и препуњавана муниција је веома опасна за употребу.

ОСНОВЕ БАЛИСТИКЕ И ТЕХНИКЕ ГАЂАЊА ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ

1. Процес опаљења метка из ватреног оружја

Под опаљење метка сматра се избацавање пројектила из цеви оружја под притиском барутних гасова. Процес почиње ударцем ударне игле у капислу, када њен пламен припали барутно пуњење. Сагоревањем барутног пуњења развија се знатна количина барутних гасова и веома висока температура – од 3500С. Барутно пуњење сагорева у малом простору (чаури) образована количина гасова при високој температури доводи до великог притиска који износи: (вредност у регуларним условима):

- Код ловачких пушака - око 600 бара,
- Код ловачких карабина - око 3000 бара,
- Код пиштоља и револвера - око 2000 бара,

Оружје је конструисано и урађено тако да може да издржи велике притиске. Међутим, када се не поштују правила коришћења и одржавања оружја, ови притисци могу бити знатно виши, толико виши да могу проузроковати оштећење или распрснуће оружја и угрозити самог стрелца. Такав случај је могућ када се због осетније прљавштине (постојања страног тела) у цеви успори нормално кретање пројектила. На месту успорења пројектила притисак знатно расте и тада, зависно од нивоа цев се надује или напрсне или чак дође до оштећења делова који могу повредити стрелца.

Притисак барутних гасова може бити знатно виши од оног за који је оружје конструисано, када се уместо одговарајућег користи тзв. „живљи“, барут или пројектил веће тежине. Висина притиска зависи од температурне барутног пуњења. Због тога муницију не треба излагати директним сунчевим зрацима на дуже време.

2. Облик и елементи путање пројектила кроз ваздух

Путања пројектила је линија коју приликом кретања описује пројектил својим центром масе (тежиште). Њен почетак је у средишту уста цеви (полазна тачка).

Хоризонтална равна која пролази кроз уста цеви зове се хоризонт оружја. То је основна равна у пракси и теорији гађања јер се у односу на њу рачунају висине путања, полазни углови и др. Највиша тачка на путањи пројектила зове се теме путање. Део путање од полазне тачке до темена путање је пењући крак, а после темена – падајући крак, који је краћи и стрмији.

Облик путање зависи од величине полазног угла, полазне брзине и карактеристика пројектила. Путање су положеније при мањим полазним угловима, са већим почетним брзинама и повољнијим обликом пројектила. Што је путања положенија то су повољнији услови за успешност гађања. Због тога ловна балистика препоручује да висина путање не буде већа од 4цм.

3. Чиниоци који утичу на кретање пројектила кроз ваздух Приликом кретања пројектила кроз ваздух пројектил трпи дејство двеју сила.

- Силу земљине теже и силу отпора ваздуха.
- Сила теже приморава пројектил да се постепено спушта испод почетног правца (полазне линије), а сила отпора ваздуха успорава кретање пројектила.

Резултат дејства ових сила је постепено смањивање брзине и пад пројектила.

Сила отпора ваздуха зависи од атмосферских услова. Када је време хладно, ваздух је гушћи, па пројектил губи више енергије за разбијање честица ваздуха. Због тога је у зимским условима домет краћи у одосу на летње услове. Од коликог је значаја отпор ваздуха показује упоређење домета у ваздушном и безваздушном простору. При гађању из ловачког карабина 7,62x39мм ($B_0=720\text{м/с}$) под углом од 1степен и 11минута остварује се домет од 800м у реалним условима. У безваздушном простору под истим углом и са истом почетном брзином домет би био 2177м.

4. Енергија и пробојност пројектила на циљу

Свако тело које се креће, па према томе и испаљује пројектил, располаже кинетичком енергијом чија количина зависи од његове масе и брзине.

$$E=mv^2/2$$

Из формуле се види да је брзина утицајнији чинилац од масе пројектила са дупло већом брзином постиже се дупло већа енергија. Експериментално се повећава учинак пројектила на живим циљевима (убитачност) јер је и ту потребан неки минимум енергије уз оптималне конструктивне карактеристике. На примр, код ловачког пројектила се производи „шок-ефекат“ и обавезна излазна рана, дакле пуна пробојност зивог циља.

5. Максимални домет пројектила.

Домет је највећа даљина до које у одређеним условима може доспети (долетети) испалјени пројектил. То је веома важна карактеристика ватреног оружја без обзира сто се у пракси из стрељачког оружја гађа на знатно краћим даљинама. Важна је због тога што пројектил може нанети озбиљне па и смртоносне ране и на малим дометима. Максимални домет из стрељачког оружја остварује се под полазним углом од 30 до 35 степени али његова велчина може бити променљива у зависности од масе и облика пројектила као од метеоролошких услова. На пример пројектил 7,62 x 54 без задњег конуса остварује максимални домет од 3,5км, а пројектил са задњим конусом од 930м до 5км. Домет пиштоља или револвера је око 1500м али у одређеним метеоролошким условима, јак уздужни ветар, висока температура ваздуха и сл. Може бити и 2000м. Због тога је неконтролисано руковање врло опасно.

6. Рикошет

Рикошет је усвојени назив за одскок пројектила са површине на коју је пао подрелативно малим углом. Опитима је утврђено да са земље средње тврдоће пројектили рикошетирају ако им је ударни угао мањи од 15 степени. На ораницама рикошети се јављају при ударним угловима до 12 степени, а на води до 6 степени. У зимским условима када су земља и вода смрзнути рикошети су могући и под већим угловима од поменутих. Појава рикошета је опасна зато што пројектили после одскока достижу прилично велику даљину са довољном количином енергије. На пример при гађању карабином на 150м ударни угао на равном земљушту је мањи од 1 степена. У тим условима рикошетира сваки пројектил који је промашио циљ, том приликом губи брзину око 3% и наставља лет под рикошетним углом који је већи од ударног угла до 1,5 пута што омогућава пројектилу дomet и до 2000м. Сачмене куглице при рикошетирању губе брзину релативно мање у односу на карабинске пројектиле. Због тога при организовању лова треба рачунати да су куглице и после рикошетирања опасне и као и при директном удару.

ТЕХНИКА ГАЂАЊА ВАТРЕНИМ ОРУЖЈЕМ

1. СТАВОВИ ЗА ГАЂАЊЕ

Ставови су веома битни, јер они омогућају да се изврши правилно нишањење и окидање који доводе до доброг погодка.

Став треба да омогући што већу стабилност стрелца тако да се систем „тело стрелца-оружје“, приликом нишањења и окидања што мање помера.

Постоје три класична става за гађање пушком:

- **ЛЕЖЕЋИ**
- **КЛЕЧЕЋИ**
- **СТОЈЕЋИ**

Пиштољем и револвером гађа се по правилу само из стојећег става али наравно могуће је и пиштољем гађати из клечећег и лежећег става. (детаљније описано у ДОДАТКУ 1 који је саставни део ове Скрипте)

ЛЕЖЕЋИ СТАВ: Овај став је најстабилнији, даје најбољу равнотежу систему „тело стрелаца-оружје“. Нај погоднији је ако је тело стрелца искошено тако да са равни гађања захвата угао од 12С до 20С. Тиме је омогућено нормално дисање, а ослањање образа на кундак је равномерно и правилно. Ноге треба да буду раширене. Лева рука која носи сву тежину пушке савијена је улаку и треба да је избачена што више напред. Пушка треба да лежи не на прстима веч на длану. Глава треба да се држи право и ослоњена на кундак. Не треба се „на силу“ примицати или удаљавати од нишана. Шака којом повлачимо обарачу, обухвата врат кундака са не сувише јаким стезањем. Кажипрст не учествује при обухвату, па између њега и кундака треба да постоји зазор, лакат десне руке се одмах по обухварању врата кундака спушта слободно на под (тло , земњу ...). Лежећи став у зависности од угла лактова може да буде висок, средњи или низак. Сва три су исправна и најчешће зависе од физичких предиспозиција стрелаца.

КЛЕЧЕЋИ СТАВ: Клечећи став је врло захтеван за аматерског стрелца и он се осећа врло нестабилно и несигурно, зато је потребно знати неке од основних

ствари. Лакат може бити испред или иза споја колена али у оба случаја пушка ће бити врло нестабилна у бочним смеровима. Да би успешно решили наведени проблем лакат се поставља иза споја колена тиме да подлактица лежи уздуж линије бедра. То омогућује бољу бочну стабилност и омогућава нози од горњег дела тела да се смањује напор у мишићима. С већим делом телесне масе на десној пети, горњи део тела може бити опуштен тако да остатак оптерећења преузима лева подлактица (за десноруке). Леђа су у својој природној закривљености, а рамена су опуштена. Лева рука подупире пушку без управљања њоме, а десна рука благим стиском држи дршку рукохвата пушке. Десна рука је опуштена али не виси са рукохвата пушке на доле већ је у основи подигнута према горе и нагнута према напред да би се успоставио што бољи баланс. С мипићима у „неутралном“ положају пушка мора бити усмерена природно према мети.

СТОЈЕЋИ СТАВ: Стојећи став је најзахтевнији од свих. Он поставља далеко веће оптерећење на способност стрелца да остане миран да би могао опалити прецизан хитац, посебно ако су временски услови и облик тла неповољни. Главни разлог тежине овог положаја је потреба за употребом већег броја мишића да би се тело одржало мирним. Те мишиће треба ојачати и научити контролисати један по један. Најбоље је почети положајем који је технички што савршенији и касније га кроз тренинг прилагодити свом телу и захтевима стрелишта.

